

Koncepcja rozwoju Inteligentnej Wsi

Wojsławice, maj 2024

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Spis treści

Rozdział I: Charakterystyka obszaru.....	3
1.1. Główne cechy obszaru.....	3
1.2. Potencjał organizacyjny, partnerstwo na rzecz przygotowania i wdrażania koncepcji Inteligentnych Wsi.....	3
Rozdział II: Partycypacyjny charakter procesu tworzenia i wdrażania koncepcji SV.....	4
2.1. Udział społeczności lokalnej w opracowaniu koncepcji.....	4
2.2. Plan włączenia społeczności we wdrażanie koncepcji.....	5
Rozdział III: Analiza obszaru wdrażania koncepcji Inteligentnych Wsi.....	6
3.1. Analiza SWOT.....	6
3.2. Główne wyzwania.....	6
3.3. Główne szanse rozwojowe.....	6
IV. Logika interwencji.....	7
4.1. Cele i działania.....	7
4.2. Budżet.....	9

Rozdział I: Charakterystyka obszaru

1.1. Główne cechy obszaru

Sołectwo Wojśławice, które obejmuje koncepcja, położone jest w województwie łódzkim, 43km od stolicy województwa i 7 km od Zduńskiej Woli. Sołectwo zajmuje powierzchnię 903,4 ha, co stanowi 8% powierzchni całej gminy. Duży fragment sołectwa zajmują lasy (306 ha). W kompleksie leśnym położonym w północno-wschodniej części sołectwa, w uroczysku „Wojśławice”, znajduje się rezerwat przyrody o powierzchni 96,7 ha. Głównym celem ochrony jest zachowanie fragmentu lasu o zróżnicowanych warunkach siedliskowych z udziałem jodły na północnej granicy jej naturalnego zasięgu.

Spośród form użytkowania gruntów największą część sołectwa Wojśławice stanowią użytki rolne (55%). Jest to wskaźnik stosunkowo niski, jednak wpływa na to duży udział terenów leśnych (37%), natomiast tereny osadnicze wraz z terenami usługowymi i produkcyjnymi zajmują łącznie 5% powierzchni sołectwa.

W Wojśławicach znajduje się kilka ważnych obiektów kultury materialnej. Należą do nich dwór z drugiej połowy XIX w., eklektyczny pałac otoczony budynkami po dawnym folwarku i parkiem w stylu angielskim oraz ruiny średniowiecznej budowli, najprawdopodobniej zamku-warowni, powstałej w połowie XVI w. Ponadto w sołectwie znajduje się dziewiętnastowieczne założenie dworsko-pałacowo-folwarczne z murowanym dworem w stylu późnoklasykistycznym i z dużym fragmentem zajęтым przez park. W latach 70. XX w. wkomponowano w założenie kilka obiektów wielkokubaturowych, w tym dwa budynki szkoły rolniczej i trzykondygnacyjny blok mieszkalny. Na terenie byłego majątku Siemiątkowskich znajdują się trzy stawy o powierzchni ok. 1 ha.

Wśród obecnych w sołectwie Wojśławice obiektów użyteczności publicznej wskazać można szkołę podstawową, szkołę średnią kształcącą w kierunku rolniczym i mundurowym, dwie biblioteki oraz Szkołę Regionalną Ziemi Sieradzkiej. Poza tym na obszarze sołectwa znajduje się remiza Ochotniczej Straży Pożarnej, gdzie znajduje się siedziba OSP oraz Koła Gospodyń Wiejskich Wojśławice. Jest również budynek internatu, w którego części znajduje się Dom Dziecka. Ponadto na obszarze objętym koncepcją siedzibę ma. Ludowy Klub Sportowy Ekolog Wojśławice Wśród oferty handlowo-usługowej, na obszarze sołectwa Wojśławic, wskazać można dwa sklepy spożywczo-przemysłowe, w tym jeden należący do ogólnopolskiej sieci „Dino”, a także zakład świadczący usługi ogrodnicze (opieka nad zielenią miejską i pomnikami przyrody).

W zestawieniu z innymi sołectwami gminy, Wojśławice zajmują trzecie miejsce pod względem liczby ludności. Według ewidencji ludności Urzędu Gminy w Zduńskiej Woli, w sołectwie zameldowanych jest 751 osób (dane za rok 2022).

1.2. Potencjał organizacyjny, partnerstwo na rzecz przygotowania i wdrażania koncepcji Inteligentnych Wsi

Koło Gospodyń Wiejskich Wojśławice przygotowało i będzie wdrażało koncepcję inteligentnej wsi w partnerstwie z czterema podmiotami z obszaru nią objętego tj. Gminą Zduńska Wola, Ochotniczą Strażą Pożarną w Wojśławicach, Szkołą Podstawową im. Adama Mickiewicza w Wojśławicach oraz Sołtysem wsi Wojśławice.

Różnorodność partnerów i ich doświadczenie wypracowane na przestrzeni lat sprawia, że proces przygotowania i wdrażania niniejszego dokumentu kierowane będzie przez szereg ekspertów –

liderów życia lokalnego. Wśród najważniejszych umiejętności poszczególnych partnerów wskazać warto:

- W zakresie kryterium potencjału organizacyjnego na potrzeby przygotowania koncepcji inteligentnych wsi, partner Gmina Zduńska Wola posiada doświadczenie w opracowaniu dokumentów strategicznych o charakterze lokalnym, tj. Strategia Rozwoju Gminy Zduńska Wola na lata 2021-2028. Ochotnicza Straż Pożarna w Wojsławicach, działająca na terenie wsi od roku 1928 jest kolejnym partnerem we wdrażaniu koncepcji. Organizacja ma doświadczenie we wdrażaniu wielu inicjatyw na terenie miejscowości w ramach swojej działalności statutowej. OSP pozyskuje dotacje, subwencje, realizuje granty z różnych źródeł finansowania.
- W ramach OSP funkcjonuje również Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza, która aktywnie uczestniczy w życiu jednostki wnosząc w jej życie potrzeby innowacji i rozwoju.
- Szkoła Podstawowa w Wojsławicach, działająca na terenie tej wsi od zakończenia II wojny światowej, stanowi fundament rozwoju kulturalno-naukowego tutejszej społeczności. Jest kluczowym ośrodkiem wdrażania nowych idei i pomysłów wśród najmłodszych mieszkańców i ich rodziców.
- Sołtys wsi Wojsławice angażuje się dla rozwoju wsi i polepszenia warunków i jakości życia jej mieszkańców m.in. poprzez pozyskiwanie środków z grantów sołeckich, n.p. „Sołectwo na plus” czy „Infrastruktura sołeczka na plus”.

Współpraca z różnymi sektorami, takimi jak sektor publiczny, prywatny i społeczny jest kluczowa dla wsparcia inicjatyw społecznych i zapewnienia trwałego rozwoju wsi. Inicjatywy KGW podejmowane dotychczas wspólnie z w.w. partnerami przyczyniają się do rozwoju społeczności opartej na współpracy i zaangażowaniu. Owocem tej współpracy jest aktywizacja mieszkańców w różne projekty społeczne, kulturalne i edukacyjne.

Rozdział II: Partycypanyjny charakter procesu tworzenia i wdrażania koncepcji SV

2.1. Udział społeczności lokalnej w opracowaniu koncepcji

Proces tworzenia koncepcji Inteligentnej Wsi zakłada zaangażowanie lokalnej społeczności w proces diagnozy obszaru, który jest jednym z elementów niniejszego dokumentu. W celu zapewnienia udziału w diagnozie obszar partnerstwo zaprojektowało trzy wzajemnie się uzupełniające działania partycypanyjne, które z założenia miały zaangażować jak największą liczbę mieszkańców reprezentujących różne grupy społeczne.

Pierwszym działaniem zmierzającym do analizy obszaru było zorganizowanie spotkania warsztatowego, które z ramienia Koła Gospodyń Wiejskich koordynowała Pani Elżbieta Jóźwiak. W spotkaniu udział wzięli mieszkańcy miejscowości Wojsławice reprezentujący lokalne organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorców, rolników oraz seniorów. W czasie warsztatów uczestnicy poddali analizie obszar swojego zamieszkania. W toku dyskusji zdiagnozowane zostały słabe i mocne strony regionu, które następnie zostały poddane hierarchizacji by wskazać te najistotniejsze dla mieszkańców. W dalszej części spotkania mieszkańcy zostali poproszeni o wskazanie działań, które ich zdaniem powinny zostać zrealizowane by podnieść jakość życia lokalnej społeczności. Każde działanie przyporządkowane zostało określonym mocnym i słabym stronom, co dodatkowo wzmocniło logikę interwencji analizy obszaru.

Drugim zaplanowanym działaniem było umieszczenie w mediach społecznościowych internetowej ankiety. W opublikowanym kwestionariuszu znalazły się pytania z siedmiu obszarów

tematycznych takich jak: edukacja i wychowanie; kultura, sport i rekreacja; ochrona środowiska; infrastruktura pieszo-rowerowa; transport i bezpieczeństwo na drogach; gospodarka i turystyka; aktywność mieszkańców; cyfryzacja. Każdy z obszarów został pogłębiony do kilku wskazań, które mieszkańcy mieli za zadanie ocenić w 4 punktowej skali. Co więcej, każdy obszar zawierał pytanie otwarte żeby umożliwić respondentom zwrócenie uwagi na inne, ważne ich zdaniem, zagadnienia, które nie zostały uwzględnione w kafeterii. Na dzień 13 maja zebrano 29 odpowiedzi, które zostały wzięte pod uwagę przy tworzeniu diagnozy obszaru.

Ostatnim działaniem podjętym w ramach działań konsultacyjno-partycypacyjnych było zorganizowanie spotkania, w ramach którego zaprezentowana została niniejsza koncepcja. W ten sposób lokalna społeczność miała szansę ocenić poprawność wyciągniętych przez partnerstwo wniosków z zebranego w czasie spotkania materiału empirycznego i uzupełnionych ankiet. Mieszkańcy dowiedzieli się w jaki sposób zostały wyciągnięte wnioski zgodnie z przyjętą logiką interwencji.

W toku podejmowanych działań partycypacyjnych partnerstwo wykorzystywało różnorodne środki komunikacji, aby zwiększyć udział społeczności lokalnej w procesie diagnozy obszaru. Wśród podjętych działań komunikacyjnych znalazły zarówno tradycyjne jak i nowoczesne formy komunikacji. Wśród tradycyjnych wskazać można umieszczenie plakatów na tablicach informacyjnych, a wśród nowoczesnych źródeł komunikacji wskazać można rozesłanie komunikatów za pomocą aplikacji BLISKO oraz SISMS (Samorządowy Informator SMS), umieszczanie postów informacyjnych w mediach społecznościowych grantobiorcy i partnerów oraz rozesłanie zaproszeń drogą elektroniczną do interesariuszy wydarzenia.

W całym procesie znaczący udział miała Fundacja Socjometr, która odpowiadała za przygotowanie narzędzi badawczych (kwestionariusz ankiety, scenariusz spotkania), przeprowadzenie warsztatów konsultacyjnych, analizę zebranych wyników, przedstawienie propozycji analizy szans rozwojowych oraz wyzwań, przedstawienie propozycji logiki interwencji wraz z działaniami. W całym procesie, eksperci Fundacji Socjometr wspierali społeczność lokalną świadcząc usługi doradcze w zakresie idei tworzenia koncepcji inteligentnych wiosek, przygotowania koncepcji oraz organizacji procesu konsultacyjno-diagnostycznego oraz tworzenia dokumentu koncepcyjnego.

2.2. Plan włączenia społeczności we wdrażanie koncepcji

Opracowanie koncepcji Inteligentnej Wsi to pierwsza część angażowania społeczności lokalnej w rozwój obszaru. Kolejnym etapem jest angażowanie mieszkańców we wdrażanie zaprojektowanych działań. W tym celu partnerstwo przygotowało plan komunikacji uwzględniający różnorodne działania obejmujące zarówno tradycyjne jak i nowoczesne formy komunikacji. Poniżej przedstawiono plan komunikacji wraz z metodami, narzędziami, interwałem czasowym oraz grupą docelową:

Tabela 1 Plan włączenia społeczności w realizację koncepcji

Nazwa działania	Metody i narzędzia	Interwał czasowy	Grupa docelowa
Badanie ankietowe	Kwestionariusz ankiety dostępny online i/lub w formie wydrukowanej	Co trzy lata licząc od roku opracowania koncepcji	Mieszkańcy obszaru z uwzględnieniem osób młodych do 25 r.ż.
Spotkanie informacyjne	Zebranie wiejskie	Raz w roku	Mieszkańcy obszaru
Spotkania projektowe	Warsztaty/spotkania	Akcyjnie w ramach	Grupy docelowe

		działań przygotowawczych do projektu oraz realizacji projektu	zdefiniowane w ramach projektu
Publikacja postów informacyjnych w mediach społecznościowych	Portal społecznościowy Facebook	Akcyjnie w ramach realizacji działań bieżących i projektowych	Mieszkańcy obszaru z uwzględnieniem osób młodych do 25 r.ż.
Aktualizacja koncepcji Inteligentnej Wsi	Spotkanie partnerstwa	Raz w roku	Mieszkańcy obszaru

Źródło: opracowanie własne.

Rozdział III: Analiza obszaru wdrażania koncepcji Inteligentnych Wsi

3.1. Analiza SWOT

W toku spotkania warsztatowego został zebrany materiał empiryczny, na podstawie którego została opracowana analiza SWOT. Przy projektowaniu poniższej tabeli zostały również wzięte pod uwagę pozyskane dane z rozesłanej ankiety internetowej.

Tabela 2 Tabela SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Aktywni liderzy życia społecznego • Bogate zasoby dziedzictwa kulturowego • Liczne tereny zielone • Prężnie działające lokalne organizacje pozarządowe • Aktywni i chętni do działania mieszkańcy • Rozbudowana rozwinięta baza dydaktyczna 	<ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczająca oferta zajęć nieformalnych dla mieszkańców • Niewystarczająca infrastruktura rekreacyjna • Niewykorzystany potencjał dziedzictwa kulturowego • Niewystarczający przepływ informacji
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystanie zasobów naturalnych do atrakcyjnego spędzania czasu wolnego • Rozwój infrastruktury pieszo-rowerowej • Zacieśnienie więzów między lokalną społecznością • Wzmocnienie potencjału lokalnych organizacji pozarządowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Emigracja rodzin z małymi dziećmi • Brak możliwości rozwijania pasji i zainteresowań • Rosnące niezadowolenie z życia • Spadek motywacji do podejmowania działań prospołecznych

Źródło: opracowanie własne.

3.2. Główne wyzwania

- 3.2.1 Podniesienie jakości oferty spędzania czasu wolnego
- 3.2.2 Utrzymanie zaangażowania mieszkańców na wysokim poziomie
- 3.2.3 Wykorzystanie lokalnych zasobów do podniesienia jakości życia mieszkańców

3.3. Główne szanse rozwojowe

3.3.1 Wykorzystanie terenów zielonych i dziedzictwa kulturowego do podniesienia jakości oferty spędzania czasu wolnego

3.3.2 Wykorzystanie doświadczenia i umiejętności organizacji pozarządowych w procesie podnoszenia jakości życia mieszkańców

3.3.3 Wykorzystanie aktywnej społeczności do wdrażania innowacyjnych rozwiązań

IV. Logika interwencji

4.1. Cele i działania

Koło Gospodyń Wiejskich Wojsławice w partnerstwie z pozostałymi podmiotami opracowało mocne i słabe strony, które, zgodnie z logiką interwencji, posłużyły do pracowania szans i zagrożeń, a następnie do opracowania głównych wyzwań i szans rozwojowych obszaru. Kolejnym etapem prac nad diagnozą obszaru było opracowanie celów, które powiązane zostały z głównymi wyzwaniami i szansami rozwojowym. Z przedstawionych celów powstały konkretne działania, których głównym zadaniem jest podniesienie jakości życia mieszkańców.

Tabela 3 Powiązanie celów operacyjnych z analizą SWOT

Cel	Szanse rozwojowe	Wyzwania
Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich mieszkańców obszaru	Wykorzystanie terenów zielonych i dziedzictwa kulturowego do podniesienia jakości oferty spędzania czasu wolnego Wykorzystanie doświadczenia i umiejętności organizacji pozarządowych w procesie podnoszenia jakości życia mieszkańców	Podniesienie jakości oferty spędzania czasu wolnego Utrzymanie zaangażowania mieszkańców na wysokim poziomie
Angażowanie mieszkańców w lokalne inicjatywy	Wykorzystanie terenów zielonych i dziedzictwa kulturowego do podniesienia jakości oferty spędzania czasu wolnego Wykorzystanie aktywnej społeczności do wdrażania innowacyjnych rozwiązań	Podniesienie jakości oferty spędzania czasu wolnego Utrzymanie zaangażowania mieszkańców na wysokim poziomie Wykorzystanie lokalnych zasobów do podniesienia jakości życia mieszkańców
Podniesienie jakości życia mieszkańców	Wykorzystanie terenów zielonych i dziedzictwa kulturowego do podniesienia jakości oferty spędzania czasu wolnego Wykorzystanie doświadczenia i umiejętności organizacji pozarządowych w procesie podnoszenia jakości życia mieszkańców Wykorzystanie aktywnej społeczności do wdrażania innowacyjnych rozwiązań	Podniesienie jakości oferty spędzania czasu wolnego Utrzymanie zaangażowania mieszkańców na wysokim poziomie Wykorzystanie lokalnych zasobów do podniesienia jakości życia mieszkańców

Źródło: opracowanie własne.

Cel 1 – Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego dla wszystkich mieszkańców obszaru

- 1.1 Organizacja zajęć nieformalnych dla dzieci i młodzieży z zakresu języka angielskiego. W wyniku działania zorganizowanych zostanie 288 lekcji z częstotliwością 2 razy w tygodniu przez okres 3 lat.
- 1.2 Organizacja zajęć nieformalnych dla mieszkańców obszaru z zakresu kompetencji cyfrowych. W ramach działania powstanie nowoczesna pracownia wyposażona w sprzęt cyfrowy oraz zorganizowanych zostanie 15 spotkań.
- 1.3 Rewitalizacja terenów zielonych przy stawach w przestrzeń atrakcyjną do spędzania czasu wolnego i rekreacji.
- 1.4 Rewitalizacja parku. W wyniku działania park zostanie doposażony w małą infrastrukturę wypoczynkową w postaci siłowni zewnętrznej, ławek, leżaków oraz dwóch altan. Ponadto powstaną ścieżki zdrowia, oświetlenie LED z panelami fotowoltaicznymi oraz kosze do segregacji odpadów.

Cel 2 – Angażowanie mieszkańców w lokalne inicjatywy

- 2.1 Utworzenie inkubatora aktywności lokalnej.
- 2.2 Modernizacja i doposażenie domu strażaka. Wyniku działania budynek zostanie wyremontowany i doposażony w niezbędny sprzęt oraz dostosowany do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.
- 2.3 Organizacja wydarzeń kulturalnych z wykorzystaniem lokalnych zasobów, w tym ludzkich. W wyniku działania zorganizowane zostaną dwa działania kulturalne rocznie przez okres 5 lat.
- 2.4 Utworzenie archiwum społecznego.
- 2.5 Doposażenie i digitalizacja Izby Pamięci.

Cel 3 – Podniesienie jakości życia mieszkańców

- 3.1 Budowa chodnika i ścieżki rowerowej wyposażonych w oświetlenie LED z panelami fotowoltaicznymi, kosze do segregacji odpadów oraz stacje naprawy rowerów.
- 3.2 Zakup elektrycznego autobusu.
- 3.3 Utworzenie aplikacji mobilnej dla mieszkańców. W wyniku działania powstanie obszerne źródło wiedzy z uwzględnieniem bieżących aktualności z obszaru całej Gminy (w tym aktualności o organizowanych wydarzeniach kulturalnych, sportowych itp.). Ponadto aplikacji będzie posiadała funkcję grupowego rezerwowania przejazdów komunikacją miejską oraz możliwość wstawiania ogłoszeń przez mieszkańców.
- 3.4 Rozwój sieci światłowodowej na obszarze.
- 3.5 Zwiększenie dostępności lokalnych dóbr w postaci zabytkowego kościoła, izby regionalnej oraz pałacu poprzez doposażenie wspomnianych obiektów w sprzęt zwiększający ich potencjał oraz organizowanie działań miękkich dla lokalnej społeczności i turystów.
- 3.6 Poprawa stanu infrastruktury rekreacyjno-sportowej, w tym między innymi modernizacja boisk przy szkole oraz budowa nowych trybun.

Tabela 4 Opis działań

Działanie	Obszar tematyczny	Wykorzystywany komponent
------------------	--------------------------	---------------------------------

1.1	Poprawa jakości życia, podniesienie jakości usług lokalnych lub bezpieczeństwa	Cyfrowy
1.2	Poprawa jakości życia, podniesienie jakości usług lokalnych lub bezpieczeństwa	Cyfrowy
1.3	Poszanowanie środowiska i klimatu	Środowiskowy
1.4	Poszanowanie środowiska i klimatu	Środowiskowy
2.1	Poprawa jakości życia, podniesienie jakości usług lokalnych lub bezpieczeństwa	Cyfrowy
2.2	Rozwiązywanie problemów dotyczących niedoinwestowania	Cyfrowy
2.3	Poprawa jakości życia, podniesienie jakości usług lokalnych lub bezpieczeństwa	Środowiskowy
2.4	Przepaść cyfrowa	Cyfrowy
2.5	Przepaść cyfrowa	Cyfrowy
3.1	Poprawa jakości życia, podniesienie jakości usług lokalnych lub bezpieczeństwa	Środowiskowy
3.2	Rozwiązywanie problemów dotyczących niedoinwestowania	Środowiskowy
3.3	Przepaść cyfrowa	Cyfrowy
3.4	Przepaść cyfrowa	Cyfrowy
3.5	Poprawa jakości życia, podniesienie jakości usług lokalnych lub bezpieczeństwa	Cyfrowy
3.6	Poprawa jakości życia, podniesienie jakości usług lokalnych lub bezpieczeństwa	Cyfrowy

Źródło: opracowanie własne.

4.2. Budżet

Poniżej zaprezentowany budżet powstał na podstawie kompilacji czterech źródeł wiedzy:

- 1) doświadczeniu wnioskodawcy,
- 2) doświadczeniu partnerów koncepcji,
- 3) doświadczeniu podmiotu wspierającego jaką jest Fundacja Socjometr,
- 4) informacji zawartych w Internecie.

Każde z zaplanowanych działań wymaga nakładów finansowych, które zostały zaplanowane z różnych źródeł finansowania. Przy doborze źródeł finansowania wzięto pod uwagę specyfikę poszczególnych programów i ich cel.

Tabela 5 Planowany budżet i źródło finansowania

L.p.	Działanie	Budżet (PLN)	Źródło finansowania
1.1	Organizacja zajęć nieformalnych dla dzieci i młodzieży z zakresu języka angielskiego. W wyniku działania zorganizowanych zostanie 288 lekcji z częstotliwością 2 razy w tygodniu przez okres 3 lat.	144 000,00 zł	NIW-CRSO
1.2	Organizacja zajęć nieformalnych dla mieszkańców obszaru z zakresu kompetencji cyfrowych. W ramach działania powstanie nowoczesna pracownia wyposażona w sprzęt cyfrowy oraz zorganizowanych zostanie 15 spotkań.	55 000,00 zł	Fundacja Orange NIW-CRSO

1.3	Rewitalizacja terenów zielonych przy stawach w przestrzeń atrakcyjną do spędzania czasu wolnego i rekreacji.	2 500 000,00 zł	NFOŚiGW/ WFOŚiGW
1.4	Rewitalizacja parku. W wyniku działania park zostanie doposażony w małą infrastrukturę wypoczynkową w postaci siłowni zewnętrznej, ławek, leżaków oraz dwóch altan. Ponadto powstaną ścieżki zdrowia, oświetlenie LED z panelami fotowoltaicznymi oraz kosze do segregacji odpadów.	1 300 000,00 zł	NFOŚiGW/ WFOŚiGW
2.1	Utworzenie inkubatora aktywności lokalnej.	6 000 000,00 zł	KPO
2.2	Modernizacja i doposażenie domu strażaka. Wyniku działania budynek zostanie wyremontowany i doposażony w niezbędny sprzęt oraz dostosowany do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.	1 800 000,00 zł	EFRR
2.3	Organizacja wydarzeń kulturalnych z wykorzystaniem lokalnych zasobów, w tym ludzkich. W wyniku działania zorganizowane zostaną dwa działania kulturalne rocznie przez okres 5 lat.	200 000,00 zł	PS WPR
2.4	Utworzenie archiwum społecznego.	EFRR	Środki Gminne
2.5	Doposażenie i digitalizacja Izby Pamięci.	55 000,00 zł	Niepodległa Środki Gminne
3.1	Budowa chodnika i ścieżki rowerowej wyposażonych w oświetlenie LED z panelami fotowoltaicznymi, kosze do segregacji odpadów oraz stacje naprawy rowerów.	2 000 000,00 zł	RFRD
3.2	Zakup elektrycznego autobusu.	1 000 000,00 zł	EFRR
3.3	Utworzenie aplikacji mobilnej dla mieszkańców. W wyniku działania powstanie obszerne źródło wiedzy z uwzględnieniem bieżących aktualności z obszaru całej Gminy (w tym aktualności o organizowanych wydarzeniach kulturalnych, sportowych itp.). Ponadto aplikacji będzie posiadała funkcję grupowego rezerwowania przejazdów komunikacją miejską oraz możliwość wstawiania ogłoszeń przez mieszkańców.	35 000,00 zł	Środki Gminne
3.4	Rozwój sieci światłowodowej na obszarze.	850 000,00 zł	KPO
3.5	Zwiększenie dostępności lokalnych dóbr w postaci zabytkowego kościoła, izby regionalnej oraz pałacu poprzez doposażenie wspomnianych obiektów w sprzęt zwiększający ich potencjał oraz organizowanie działań miękkich dla lokalnej społeczności i turystów.	1 900 000,00 zł	EFRR
3.6	Poprawa stanu infrastruktury rekreacyjno-sportowej, w tym między innymi modernizacja boisk przy szkole oraz budowa nowych trybun.	1 500 000,00zł	Ministerstwo Sportu / Samorząd Województwa Łódzkiego

Źródło: opracowanie własne.

